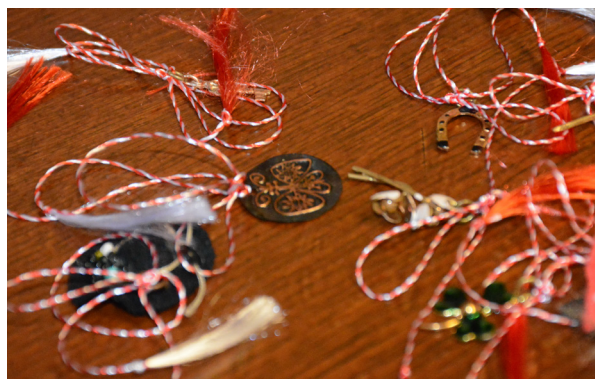

Mărțișorul

Element al patrimoniului imaterial, intrat de curând în patrimoniul UNESCO, obiceiul de a confecționa și a dăruia mărțișoare este răspândit pe tot teritoriul românesc.

În mod tradițional, mărțișorul era o ață de culoare roșie sau realizată prin împletirea unui fir roșu cu unul alb, care se purta la mână, la gleznă sau încins peste pântec, ca semn al venirii primăverii. Albul, simbol al purității, se împletește cu roșul, simbol al vitalității și al iubirii. În prezent, mărțișorul se poartă prins în piept, cu un ac și, rareori, la încheietura mâinii.

Inițial, era confecționat din fire de lână. Ulterior, s-a realizat și din fire de bumbac sau mătase. În prezent, se realizează din mătase, la scară industrială, conținând și o amuletă (bănuț, potcoavă, coșar, animal, o mică bijuterie etc.) confecționată din diverse materiale (lemn, metal, textile, sticlă etc), fiind prezent în magazine, în supermarket-uri sau la cei care confecționează mărțișoare cu scopul de a le vinde, pe scară largă.

În funcție de zonă, mărțișorul se dăruiește femeilor de orice vârstă, dar în Moldova și Bucovina se dă și bărbaților, de 1 Martie, fiind obiceiul ca aceștia să răsplătească tot cu un mărțișor sau cu un cadou doamnelor, pe 8 Martie, de Ziua Femeii.

Mărțișorul se spune că are o funcție protectoare, marcând și începutul primăverii. El solidarizează grupul care îl poartă și îi face pe oameni conștienți de tradiția lor, cu scopul de a o conserva și

transmite mai departe generațiilor viitoare. De asemenea, marchează bucuria începutului de primăvară și afecțiunea față de persoanele cărora li se dăruiește.

Se poartă de la două-trei zile până la câteva săptămâni, iar după ce se ia din piept se spune că este bine să fie pus pe o creangă înflorită, sub o piatră, aruncat în fântână sau pe brazda verde. De asemenea, se putea prinde în coarnele animalelor, la intrarea în grajd sau în casă, crezându-se că aduce noroc și belșug în anul care urmează.

Obiceiul, despre care se crede că ar veni din Antichitate, este iubit și păstrat nu numai de români, ci și de alte populații sud-est europene (bulgari, macedoneni, moldoveni etc.), reprezentând o explozie de bucurie și culoare, marcă a Capului de primăvară.

Se pare că obiceiul este atât de îndătinat în popor, încât conservarea lui ar merge de la sine. Însă specialiștii din domeniul culturii au datoria de a-l promova și observa, de a-l ocroti și a-l prezenta noilor generații, pentru a înlesni păstrarea mărțișorului și transmiterea lui pe o perioadă cât mai lungă.

Această datorie este și a ta!

Dr. Iuliana BĂNCESCU,
Cercetător științific II,
Patrimoniu Imaterial și Cultură Tradițională - INP